

JOHN DRYDEN.

1631—1700.

WERKEN.

Drama's: The Indian Emperor. — The Wild Gallant. — The Rival Ladies.
 Gedichten: Absalom and Achitophel. — The Medal. — Hind and
 Panther. — Ode on St. Cecilia. — Fables, enz.

Deze dichter, onovertroffen in zijne satiren, werd te Oldwinckle, in Northamptonshire, geboren. De oudste zoon van veertien kinderen zijnde, werd door zijne Puriteinsche ouders aan zijne opvoeding 't meest te koste gelegd. Hij studeerde te Cambridge.

Na het herstel der monarchie, bezong hij de terugkomst van Karel II, waardoor hij zich bij de Puriteinen zeer gehaat maakte; doch Dryden, die steeds met zijn eigenbelang te rade ging, trok zich dit weinig aan.

De weder ontwaakte zucht voor het tooneel deed hem besluiten, hieraan zijne krachten te wijden, en hij gaf in 1662 de *Wild Gallant* uit, waarop weldra eenige andere stukken volgden.

Hij trad in 't huwelijk met Elisabeth Howard, waardoor hij echter noch zijn geluk, noch zijn vermogen vermeerderde. Daarom zocht hij afleiding in de studie, en toen zijne vrouw wenschte een boek te zijn, om zijn gezelschap meer te genieten, gaf hij ten antwoord: "In almanak dan, zoo kan ik ieder jaar verwisselen."

Na een prozastuk over dramatische dichtkunst te hebben uitgegeven, verbond hij zich, jaarlijks drie stukken voor de koninklijke tooneelspelers te schrijven, waarvoor hem vijf vierden van een aandeel (omstreeks 300 p. St.) in de opbrengst van den schouwburg zou toekomen. Later werd hij verheven tot *poet-laureate* (hofdichter), en geraakte toen in een hevigen pennestrijd, waarin zijn genie ten schitterendst uitblonk: zooals in *Absalom and Achitophel*, eene staatkundige satire, waarin hij verscheidene hooggeplaatste personen duchtig doorhaalt.

In zijne *Religio Laici*, waarin hij de Engelsche kerk tegen de Dissenters verdedigt, straalt eene groote twijfeling door aan de geopenbaarde godsdienst; doch die twijfeling loste hij weldra op, door zich in den schoot der Katholijke kerk te werpen. Om nu zijn ijver voor de nieuw aangenomen leer eens recht goed te toonen, schreef hij zijn *Hind and Panther*, waarin de zachte, onschuldige hinde de Roomsche, en de wreede, verscheurende panther de Protestantsche kerk voorstelt! Door deze verandering van godsdienst hoopte Dryden zeer in gunst bij Jacobus II te geraken; doch deerlijk vond hij zich bedrogen, toen in 1689 onze Willem III koning van Engeland werd, want het gevolg hiervan was, dat Dryden zijne betrekking als *poet-laureate* verloor.

Het verliezen van een vast inkomen diende slechts om zijn geest des te meer op te wekken, daar hij nu van zijne pen moest leven. Hij leverde eenige vertalingen der Ouden, en gaf toen zijne zoo hoog geroemde *Ode on St. Cecilia*, algemeen bekend onder den naam van *Alexander's Feast*, in 't licht. Ook schreef hij een bundel fabelen, welke hem 250 guinjes *) opbragten: volgens de overeenkomst met zijn uitgever, om dezen, tegen genoemden prijs, 10,000 dichtregelen te vervaardigen. Het verdient hier opmerking, dat Byron, wiens roem dien van Dryden, in zijn tijd, niet overtrof, van sommige stukken een guinje voor elken regel ontving. De vertaling van Virgilius' *Eneïde* bragt den dichter 1200 p. St op. De uitgever zocht Dryden over te halen, dit werk aan Willem III op te dragen, en toen hij daarin niet slaagde, liet hij den graveur den neus van Eneas op de platen zooveel vergrooten, dat hij voldoende geleek »op den krommen voorgevel van het gelaat des *Bevrijders*."

Dryden overleed in den ouderdom van acht en zestig jaar, zóó onbemiddeld, dat er eene inschrijving werd geopend, om zijne begrafenis te bekostigen. Zijn lijk werd gebalsemd, twaalf dagen op een statiebed gelegd, en daarna in de Westminster abdij bijgezet.

*) De gouden guinje = f 12,60.